

ארור אחרי ארור... From Gan to Gone

Tracing Mankind's Steps from Eden...to the Banks of the Jordan

(1) חולין קלט ע"ב

משה מן התורה מנין בשגם הוא בשר

What sort of strange question is this? "Where do we find Moshe in the Torah?"

What sort of answer is **beshtagam hu basar**?

(2) בראשית ב, ד-ח

(ד) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים: (ה) וכלו שיח השדה טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה טרם יצמח כל לא המטיר ה' אלהים על הארץ ואדם אין לעבד את האדמה: (ו) ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה: (ז) וייצר ה' אלהים את האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים והיה האדם לנפש חיה: (ח) ויטע ה' אלהים גן בעדן מקדם וישם שם את האדם אשר יצר:

Note the seven mentions of Adam/Adamah here – Adam is inherently tied into the Land. Note the allusion in **Eid**.

(3) בראשית ג, יז-כד

(יז) ולאדם אמר כי ישמעתי לקול אשתך ותאכל מן העץ אשר צויתך לאמור לא תאכל ממנו ארורה האדמה בעבורך בעצבון תאכלנה כל ימי חייך: (יח) וקוץ ודרדר תצמיח לך ואכלת את עשב השדה: (יט) בועת אפיקך תאכל לחם עד שובך אל האדמה כי ממנה לקחת כיעפר אתה ואל עפר תשוב: (כ) ויקרא האדם שם אשתו חוה כי היא היתה אם כל החי: (כא) ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבשם:

(כב) ויאמרו ה' אלהים הן האדם היה כאחד ממנו לדעת טוב ורע ועתה פרושלו ידו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעלם: (כג) וישלחהו ה' אלהים מגן עדן לעבד את האדמה אשר לקח משם: (כד) ויגרש את האדם וישכן מקדם לגן עדן את הכרבים ואת להט החורב המתהפכת לשמור את דרך עין החיים:

Adam isn't cursed – the land is cursed on his account and he must continue working it – with limited success

(4) בראשית ד, א-כו

(א) והאדם ידע את חווה אשתו ותהר ותלד את קין ותאמר קניתי איש את ה': (ב) ותסף ללדת את אחיו את הבל ויהי הבל רעה צאן וקין היה עבד אדמה: (ג) ויהי מקץ ימים ויבא קין מפרי האדמה מנחה לה': (ד) והבל הביא גם הוא מנחות צאנו ומחלבהו וישע ה' אל הבל ואל מנחתו: (ה) ואל קין ואל מנחתו לא שעה ויחר קין מאד ויפלו פניו: (ו) ויאמר ה' אל קין למה חרה לך ולמה נפל פניך: (ז) הלא אם תטיב שאת ואם לא תיטיב לפתח חטאת ריבץ ואלריך תשוקתו ואתה תמשל בו: (ח) ויאמר קין אל הבל אחיו ויהי בהיותם בשדה ויקם קין אל הבל אחיו והרגהו: (ט) ויאמר ה' אל קין אי הבל אחיך ויאמר לא ידעתי השמר אחי אנכי: (י) ויאמר מה עשית קול דמי אחיך צעקים אלי מן האדמה: (יא) ועתה אנרי אתה מן האדמה אשר פצתה את פיה לקחת את דמי אחיך מידך: (יב) כי תעבד את האדמה לא תסוף תתכחה לך נע ונד תהיה בארץ: (יג) ויאמר קין אל ה' גדול עוני מנשאי: (יד) הן גרשת אחי היום מעל פני האדמה ומפניך אסתרו והייתי נע ונד בארץ והיה כל מצאי יהרגני: (טו) ויאמר לו ה' לכן כל הרג קין שבעתים יקם וישם ה' לקין אות לבלתי הכות אתו כל מצאו: (טז) ויצא קין מלפני ה' וישב בארץ נוד קדמת עדן: (יז) וידע קין את אשתו ותהר ותלד את חנוך והיה בנה עיר ויקרא שם העיר כשם בנו חנוך: (יח) ויולד לחנוך את עירד ועירד ילד את מחויאל ומחויאל ילד את מתושאל ומתושאל ילד את למך: (יט) ויקח לו למך שתי נשים שם האחת עדה ושם השנית צלה: (כ) ותלד עדה את תובל הוא היה אבי ישב אהל ומקנה: (כא) וישם אחיו יובל הוא היה אבי כל תנפש כנור ועוגב: (כב) וצלה גם היא ילדה את תובל קין לטיט כל חרש נחשת וברגל ואחות תובל קין נעמה: (כג) ויאמר למך לנשיו עדה וצלה שמען קולי נשי למך האונה אמרתי כי איש הרגתי לפצעי וילד לחברתי: (כד) כי שבעתים יקם קין ולמך שבעים ושבעה: (כה) וידע אדם עוד את אשתו ותלד בן ויקרא את שמו שת כי שת-לי אלהים ידע אחר תחת הבל כי הרגו קין: (כו) ולשת גם היא ילד-בן ויקרא את שמו אנוש אז הוחל לקרא בשם ה':

What does the phrase "you are cursed **min ha' adamah**" mean?

More cursed than the ground?

Your curse comes from the ground?

Why not just have him be even less successful than his father at farming?

Why does he build cities if he is supposed to be a wanderer?

How are we to understand the names of Lemekh's sons?

Why are their respective livelihoods significant?

5 בראשית ו, א-ד

(א) ויהי כִּי־החל האדם לרֹב על־פְּנֵי האדמה ובנות ילדו להם: (ב) וַיֵּרְאוּ בְנֵי־הָאֱלֹהִים אֶת־בְּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת הֵנָּה וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכָּל אֲשֶׁר בְּחָרוּ: (ג) וַיֹּאמֶר ה' לֹא־יֵדוּן רוּחִי בָאָדָם לְעַלְם בְּשָׂגֶם הוּא בָשָׂר וְהָיָה נְפִישׁ וְרִשְׁרִים עָנָד: (ד) הַנְּפִלִים הָיוּ בְּאֶרֶץ בְּיָמֵים הָהֵם וְגַם אַחֲרֵיכֶן אֲשֶׁר יָבֹאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶל־בְּנוֹת הָאָדָם וַיֵּלְדוּ לָהֶם הֵמָּה הַגִּבּוֹרִים אֲשֶׁר מַעֲוֹלָם אֲנֹשִׁי הַשָּׁמַיִם:

(ה) וַיֵּרָא ה' כִּי רְבָה רֵעַת הָאָדָם בְּאֶרֶץ וְכִלְיָעַר מִחֻשְׁבֵּת לָבוֹ רַק רַע כְּל־הָיוּ: (ו) וַיִּפְחַס ה' כִּי־עָשָׂה אֶת־הָאָדָם בְּאֶרֶץ וַיִּתְעַצֵּב אֶל־לְבוֹ: (ז) וַיֹּאמֶר ה' אֲמַחֶה אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר־בְּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה עַד־בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף הַשָּׁמַיִם כִּי נַחַמְתִּי כִּי עָשִׂיתָם: (ח) וְגַת מִצַּא חַן בְּעֵינַי ה':

6 מדרש אגדה (בובר) בראשית פרשת בראשית פרק ו סימן ב

וַיֵּרְאוּ בְנֵי־הָאֱלֹהִים בני הדיינים: ויש אומרים מלאכים ממש:

Who spread out over the Land? Who are the **b'nei haElohim** and who are the **b'not ha'Adam**?

Does this unusual scenario describe sinful behavior? If so, what's the sin?

What is the meaning of God's response? After all, the text records lifetimes much longer than 120 years after this.

What is the significance of the mention of the **Nefelim** and that these "supermen" were the result of the coupling of the **b'nei haElohim** and the **b'not ha'Adam**?

The larger question:

Why is this four-verse story here at all?

What importance, if any, does it hold for the recipients of the Torah?

7 במדבר יג:לב-ד:ד

(לב) וַיֵּצִיאוּ דַבְּתַת הָאָרֶץ אֲשֶׁר תָּרוּ אֹתָהּ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר עָבְרָנוּ בָּהּ לְתוֹר אֹתָהּ אֶרֶץ אֲכֹלֹת אִשׁוּבִיהָ הוּא וְכָל־הָעַם אֲשֶׁר־רָאִינוּ בְּתוֹכָהּ אַנְשֵׁי מַדּוּת: (לג) וְשָׁם רָאִינוּ אֶת־הַנְּפִלִים בְּנֵי עֲנָק מִן־הַנְּפִלִים וְגַדִּי בְּעֵינֵינוּ כַּחַגְבִּים וְכֵן הָיִינוּ בְּעֵינֵיהֶם: (א) וַתִּשָּׂא כָל־הָעֵדָה וַיִּתְּנוּ אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ הָעַם בְּלִילָה הַהוּא: (ב) וַיִּלְנֻו עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אֵלָהֶם כָּל־הָעֵדָה לֹד־מִתְּנוּ לָנוּ בְּמִדְבַר הַזֶּה לֹד־מִתְּנוּ: (ג) וְלָמָּה ה' מְבִיא אֹתָנוּ אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְנַפֵּל בְּחַרְבַּב נָשִׁינוּ וְטַפְּנוּ יְהִיו לְבָנֵינוּ הַלּוֹא טוֹב לָנוּ שׁוּב מִצְרַיִם: (ד) וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו נַתְּנָה רֹאשׁ וְנִשְׁוֹבָה מִצְרַיִם:

8 דברים א, לו

גַּם־בִּי הִתְאַנֶּף ה' בְּגַלְלֵכֶם לֵאמֹר גַּם־אֲתֶם לֹא־תִבְּאוּ שָׁמָּה:

9 דברים לא, א-ח

(א) וַיִּלְךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל: (ב) וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם וְיִסְמְאוּ וַיִּסְמְאוּ כִּי־גִבּוֹרִים הֵינִי לֹא־אוּכַל עוֹד לְצַאת וּלְבֹא וְה' אָמַר אֵלַי לֹא תַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה: (ג) ה' אֱלֹהֶיךָ הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךָ הוּא יִשְׁמְדֶנּוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלְּפָנֶיךָ וַיִּרְשָׁתָם יְהוֹשֻׁעַ הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר ה': (ד) וְעַשֶׂה ה' לָהֶם כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְסִיחֹן וְלַעֲזוּג מַלְכֵי הָאֲמֹרִי וְלָאֲרָצִים אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֹתָם: (ה) וְנָתַנְתָּם ה' לְפָנֵינוּ וְעָשִׂיתָם לָהֶם כְּכָל־הַמְצִוָּה אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֹתְכֶם: (ו) חֲזָקוּ וְאַמְּצוּ אֶל־תְּהַיְרָאוּ וְאַל־תַּעֲרֹצוּ מִפְּנֵיהֶם כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ הוּא הַהֹלֵךְ עִמָּךְ לֹא יִרְפָּךְ וְלֹא יַעֲזֹבְךָ: (ז) וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לַיהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו לְעֵינַי כָּל־יִשְׂרָאֵל חֲזָק וְאַמְּץ כִּי אֹתָהּ תִּבְּוֹא אֶת־הָעַם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ה' לְאַבְרָם לְתַת לָהֶם וְאַתָּה תִּנְחַלְנָה אוֹתָם: (ח) וְה' הוּא הַהֹלֵךְ לְפָנֶיךָ הוּא יְהִי עִמָּךְ לֹא יִרְפָּךְ וְלֹא יַעֲזֹבְךָ לֹא תִירָא וְלֹא תַחַת:

10 שמות ז, א

וַיֹּאמֶר ה' אֶל־מֹשֶׁה רְאֵה נָתַתִּיךָ אֱלֹהִים לְפָרְעֹה וְאַהֲרֹן אַחִיךָ יְהִי נְבִיאָךְ:

11 דברים לג, א

וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְפָנָיו מוֹתוֹ:

12 דברים לד, ז

וּמֹשֶׁה וַיִּבְרָא וַיִּשְׁרִים טַבַּח בְּמִתּוֹ לֹא־כִהְתָּה עֵינֵינוּ וְלֹא־נָס לַחֹה: